

Jeroen Bos

20 dec 19

Tekst

Krant

CULTUUR

Tussen kunst en kids

Kinderen en kunst. Dat is niet altijd de makkelijkste combinatie. Maar musea zetten alle middelen in om de jongste generatie voor de kunst te winnen. En, werkt dat ook?

Beware

In de Wonderkamers van Kunstmuseum Den Haag kunnen kinderen kunst kijken, maar ook zelf ontwerpen. Foto: Thijs Wolzak

De proef op de som

Redacteuren van FD Persoonlijk bezochten met hun kinderen drie prominente musea. De kinderen die mee waren variëren in leeftijd van 5 tot 11 jaar oud. Hun ervaringen volgen hiernaast.

e kennen allemaal de verhalen van mensen die vol afgrijzen terugdenken aan museumbezoek in hun jeugd. Hoe ze door hun ouders eindeloos werden voortgesleept

Wlangs 'saaie' of 'stomme' schilderijen en beelden. Dat kan vast anders. Maar hoe pak je dat aan als ouder? En wat doen musea zelf om kinderen op een plezierige manier kennis te laten maken met beeldende kunst?

Met die vragen in gedachten, gingen drie redacteurs van FD Persoonlijk op pad met hun gezin. We testten de kinderactiviteiten van Kunstmuseum Den Haag, de Rotterdamse Kunsthal en het Stedelijk Museum in Amsterdam. En we vroegen musea om tips. Hoe maak je een bezoek aan een kunstmuseum leuk en interessant?

Sommige musea komen met creatieve ideeën om het families met kinderen naar de zin te maken. Het – tijdelijk gesloten – Museum Boijmans Van Beuningen heeft bijvoorbeeld twee pratende knuffels. Die kunnen kinderen als een persoonlijke gids meenemen langs de collectie.

In het Haagse Kunstmuseum kunnen kinderen en ouders dwalen door de Wonderkamers, waar ze niet alleen kijken naar kunst, mode en fotografie, maar bijvoorbeeld ook kunnen ervaren hoe het is om op de catwalk te staan. En in het Rijksmuseum zijn er theatervoorstellingen en dagen bekende YouTubers jonge bezoekers uit om een vlog te maken.

Kinderen hebben dikke pret tijdens het SciFi-Weekend afgelopen voorjaar in de Rotterdamse Kunsthal. Foto: Fred Ernst

‘Kijk en heb plezier’

De meeste kunstmusea houden het eenvoudiger, ontdekten we. Naast rondleidingen kunnen families er kiezen uit grofweg drie smaken: een speurtocht, een workshop en een bezoek aan het Lab. Dat is een hippe naam voor een knutselhoek.

Alvast een tip: informeer vooraf naar de beschikbaarheid van activiteiten. Wij hoorden op het laatste moment dat de Kunsthapper, het familiespel van het Centraal Museum in Utrecht, er tijdelijk niet was. Uitgeweken naar de Kunsthal in Rotterdam, kregen we ter plekke te horen dat alle speurtochten ‘weg of kapot’ waren. Geen van beide musea had dat op de website gemeld.

Wat maakt een museumbezoek geslaagd? ‘Als je kinderen enthousiast en nieuwsgierig zijn geworden’, meent Annemies Broekgaarden, hoofd educatie bij het Rijksmuseum. Als ze het museum leuk vinden, steken ze er ook iets van op. ‘Kijk en heb plezier.’

‘We zouden het mooi vinden als kunst de blik van kinderen verruimt’, zegt Jacqueline Rutten. Zij is verantwoordelijk voor educatie bij het Centraal Museum in Utrecht. ‘We willen een open houding stimuleren, zou je ook kunnen zeggen.’

‘Wat we zouden willen meegeven aan ouders en kinderen is dat je geen verstand van kunst hoeft te hebben’, vertelt Rutten. ‘Laat je kinderen met een open blik kijken, zoals je dat ook doet als je samen naar een prentenboek kijkt. Je kunt vragen stellen als: “Wanneer speelt het tafereel op het schilderij zich af, overdag of ’s nachts, in de zomer of winter en hoe zie je dat?” Of: “Wat zie je als je dichtbij staat en wat ontdek je als je verder van het schilderij af staat?” Dat levert leuke gesprekken op.’

Ook Broekgaarden raadt aan om kinderen uit te dagen, door vooral vragen te stellen. Ze waarschuwt ouders die een minicollege willen afsteken. ‘Dat zal echt niet blijven hangen. Kinderen willen geen uitleg aanhoren, maar doen. Je kunt wel een spannend verhaal vertellen, maar je wilt vooral dat ze nieuwsgierig worden en vragen beginnen te stellen bij wat ze zien.’

Dat is de reden dat veel musea spelletjes en speurtochten organiseren. In het Rijks is er voor oudere kinderen tijdens de kerstvakantie zelfs een spel waarbij het hele museum een grote escaperoom wordt. ‘Het is een middel om kinderen nieuwsgierig te maken en ze zo beter te leren kijken’, legt Broekgaarden uit. ‘En ze steken er ook nog iets van op!’

Juliet Bos (7)

bezoekt in de Kunsthal tentoonstellingen van de Portugese kunstenaar Joana Vasconcelos en de Franse modeontwerper Thierry Mugler. Daarna ontwierp ze in het Lab zelf een extravagante jurk.

Hoe was het?

‘We wilden de speurtocht doen, maar de speurtochten waren allemaal weg of kapot. Dat vond ik stom. Toen zijn we maar gewoon zelf gaan kijken en dat was heel leuk. Er waren zoveel mooie dingen te zien.’

Wat vond je het mooist?

‘Een groot hangend kunstwerk gemaakt van rode, doorzichtige mesjes, vorkjes en lepels. Dat vond ik heel mooi en knap gemaakt. Er was ook een echte helikopter, van goud met glitters en roze veren. Ik denk dat die van de koningin is; hij was zo mooi. De tentoonstelling met jurken was ook heel leuk. Ik heb meteen een jurk voor mezelf ontworpen.’

Was er iets wat beter kon?

‘Er was een draai- molen met echte stoelen, maar niemand mocht erin. Dat vond ik jammer. Het was juist de bedoeling van de kunstenaar dat mensen erop zouden gaan.’

Heb je er iets van geleerd?

‘Ik heb geleerd dat je mooie kunst kunt maken van gewone dingen, zoals lepeltjes, pannen en spiegeltjes. Dat wil ik zelf ook graag proberen.’

Wil je nog eens gaan?

‘Ja, maar dan wil ik andere dingen zien.’

Juliet toont haar ontwerp voor een jurk.

Tips voor ouders

Probeer niet alles te zien in een bezoek, maar wees selectief. Nog beter: laat kinderen hun eigen weg vinden in het museum, volg hun interesse.

Maak het bezoek niet te lang. Voor jongere kinderen is een uur ruim voldoende. Bij oudere kinderen is de maximale spanningsboog hoogstens anderhalf uur.

Kijk vooraf samen wat er te zien is en bedenk met je kinderen wat jullie het liefst willen zien.

Kies een rustig moment voor je bezoek. Dan kunnen de kinderen de werken makkelijker zien en zijn ze minder snel afgeleid.

Mila Straatman (11) en Teun Tönis (10)

doken in het Haagse Kunstmuseum de Wonderkamers in. Met een tablet in de hand bekeken ze niet alleen kunstwerken, maar mochten ze die ook aanraken of zelf maken.

Hoe vonden jullie het?

Teun: 'Ik vond het superleuk omdat je niet alleen naar kunst moet kijken maar ook zelf mag ontwerpen en soms zelf een stukje van een kunstwerk wordt.'

Mila: 'Het was een leuke manier om naar kunstwerken te kijken en zeker niet saai. Je kunt heel verschillende dingen bekijken en soms mag je ook kunstwerken aanraken.'

Wat was het leukste?

Teun: 'De Victory Boogie Woogie-dans met Piet Mondriaan, die lesgeeft. Ik hou van dansen en ik zit zelf op breakdance.'

Wat is het mooiste wat je vandaag hebt gezien?

Mila: 'Een schilderij van een konijn. Het was zo mooi gemaakt, het leek wel echt, het rood van zijn ogen maakte het heel echt. Alsof er echt een konijn zat.'

‘Ik vond het superleuk omdat je niet alleen naar kunst moet kijken, maar ook zelf mag ontwerpen’

Heb je er iets van geleerd?

Mila: Ik heb alles geleerd over Friese dikke vrouwen en hun bruiloft in de 18de eeuw. Je kon jezelf ook virtueel verkleden in oude klederdracht. Dat werd dan op de muur geprojecteerd.

Viel er iets tegen of kon er iets beter?

Mila: ‘Ik was er al eens eerder geweest. En ik had gehoopt dat er nieuwe dingen te zien zouden zijn. Dat ik meer verrast zou worden.’

Teun: ‘Ik vond het soms best lastig met de app op de tablet en wist niet meteen wat ik in een Wonderkamer kon doen. Gelukkig waren er veel mensen van het museum die ons konden helpen.’

Zou je nog eens naar dit museum willen?

Mila: ‘Ik zou zeker nog een keer terug willen. Je kunt hier heel lang blijven of vaker naartoe gaan omdat er zoveel Wonderkamers zijn.’

Teun: ‘Ja, ik had alles wel twee keer willen doen.’

